

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

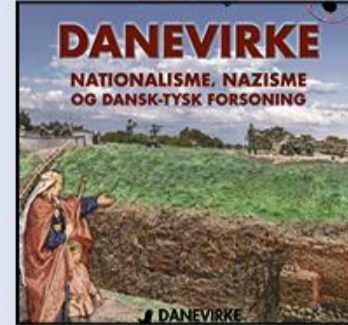
Juleeventyr i Flensborg

Teatret Møllens version af Charles Dickens verdensberømte juleeventyr vises på Flensborghus torsdag den 17. november, hvor Ole Sørensen er Ebenezer Scrooge.

Spil dansk

Omkring 200 veloplagte børn fra de danske skoler i Bredsted, Husum, Tønning og Frederiksstad stod på torvet i Frederiksstad og sang danske sange.

Ny bog om Danevirke

En ny bog om Danevirke viser, hvordan det historiske danske grænseanlæg har været brugt af både Danmark og Tyskland i en kamp om Sønderjyllands historie.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 7

Læs mere på KONTAKT side 8

VENSKABSERKLÆRING

Hvad er dansk kultur og hvilken rolle spiller det for Tyskland? Det er nogle af de spørgsmål, som det danske kulturfremstød giver svar på. (Symbolbillede: Silje Bergum Kinsten, Norden via Wikimedia Commons)

Dansk kulturfremstød i Lübeck/ Travemünde

I forbindelse med den dansk-tyske venskaberklæring, holder Dansk Generalsekretariat nu et kulturfremstød-arrangement i Travemünde/Lübeck. Det foregår lørdag den 26. november. Arrangementet er gratis og det har til formål at åbne porten til det danske. Det vil sige, at fremstødet er tilrettelagt til den tyske flertalsbefolkning – med interesse for Danmark. Til det har generalsekretariatet samlet en bred vifte af smagsprøver fra det danske kulturliv. Gæsterne kan glæde sig til at opleve dansk politik, mad, musik, litteratur og meget mere. Der venter blandt andet hilsner fra Danmarks stedfortrædende ambassadør i Berlin, Katrine Teisen, fra den danske økonomiminister i Slesvig-Holsten, Claus Ruhe Madsen, og fra Slesvig-Holstens mindretalsrådgiver og Danmark-koordinator, Johannes Callsen. Lektor Moritz Schramm holder et

oplæg om historie, samfund og samfundets ånd i Danmark og Tyskland – forskelle, ligheder samt fælles interesser. Desuden kan gæsterne glæde sig til at møde forfatter Knud Romer, der også er kendt i Tyskland. Musikalsk byder kulturfremstødet blandt andet på jazzkoncert med Chris Minh Doky. Fremstødet kommer i kølvandet på den dansk-tyske venskaberklæring, som Danmarks udenrigsminister Jeppe Koføed og Tysklands udenrigsminister Heiko Maas i marts 2021 skrev under på. Erklæringen er på den ene side en hyldest til det fredelige samarbejde og den positive udvikling, som grænselandet har oplevet igennem 100 år. På den anden side indebærer erklæringen hensigten at fortsætte og udbygge samarbejdet hen over grænsen. I den ånd er ideen om at lave et dansk kulturfremstød i Tyskland opstået.

FOLKETING

Den nye sammensætning i Folketinget betyder, at der skal gøres en del oplysningsarbejde, hvilket også indebærer gode muligheder for at skabe nye netværk. (Symbolbillede: Wikimedia Commons)

Tillykke med valget – oplysningsarbejdet starter

Sikke en spændende valgaften det var, da Danmarks befolkning forleden gik til stemmeurnerne. Et nervepirrende Folketingsvalg til sidste minut – ikke kun for tilskuerne ved skærmene. SSF ønsker tillykke til alle dem, der fremover repræsenterer den danske befolkning i landets fineste politiske forsamling – Folketinget. Foruden en del genvalg, byder det nye parlament også på usædvanlig mange nye ansigter. Af de 179 mandater, er 60 besat af nye politikere. Det byder på mange interessante perspektiver, og formentligt nogle nye synsvikler. Samtidig betyder de mange nye medlemmer, at det danske mindretal skal foretage en del oplysningsarbejde. Det er nemlig langt fra givet, at de nye har kendskab til mindretallet. Det er en af grundene for, at SSF har et kontor på Christiansborg, og generalsekretær Jens A. Christiansen, der varetager arbejdet

på Borgen, ser frem til at møde nogle af de nye. - Det er altid spændende efter et Folketingsvalg. Ikke kun med henblik på regeringsdannelse og alt det andet, der foregår i det politiske spil. Efter et valg er der i sagens natur mange nye ansigter, og det må så være vores opgave at sikre viden og forståelse for mindretallet i Sydslesvig. Vi skal klæde dem på, så mindretallet tænkes med ind som en naturlig del af det danske fællesskab. Jeg ser frem til at søge dialogen med dem, siger Jens A. Christiansen, der samtidig vender blikket mod dem, der ikke kom ind. For et Folketingsvalg betyder også, at der må tages afsked med politikere. Enten fordi de ikke fik et mandat eller fordi de valgte ikke at stille op igen. Sådan var det også denne gang. Det gælder for eksempel Christian Juhl (EL), formanden for Sydslesvigudvalget.

- Man kunne i den ombæring også nævne folk som Bertel Haarder (V) eller Henrik Dam Kristensen (S), der ligeledes ikke stillede op til valget. De hører lige som Christian Juhl og mange andre til dem, der altid har støttet os, og vi kommer til at savne deres kendskab og indsigt i det danske mindretal, siger Jens A. Christiansen. Folketingsvalg er på mange måder en nystart – og så alligevel ikke. - Der er også mange interessante genvalg, som vi kan være meget tilfredse med. For vi har i løbet af årene sikret et godt netværk her på Borgen, og det spiller sådan set godt sammen med, at der er kommet mange nye ansigter. For vi skal selvfølgelig altid holde fast i oplysningsarbejdet – og så hjælper det, når der også i partierne og grupperne er erfarne politikere med kendskab til mindretallet og grænselandet, slutter Jens A. Christiansen af med at sige.

ADVENT

Nu kommer den søde juletid!

SSF Distrikt Centrum-Duborg-Vest inviterer til alle tiders hyggelige adventskaffe lørdag den 26. november 2022. Start er klokken 14.30 i den flotte festsal på Duborg-Skolen. Der bydes på et muntert program med underholdning, fællessang, kaffe, gløgg og æbleskiver. Lyspigerne fra Husby Danske Skole kommer for at bringe deltagerne i den rette julestemning. Alle SSF-medlemmer – også fra andre distrikter – er meget velkommen! Af praktiske hensyn bedes der venligst om en tilmelding til bysekretariatet i Flensborg. Skriv til flby@syfo.de eller ring på 0461 14408 125/126/127 senest den 18. november 2022.

Der er lagt op til julehygge, når SSF Distrikt Centrum-Duborg-Vest holder adventskaffe på Duborg-Skolen. (Foto: privat)

UGEN DER KOMMER

- 10. SSF Flensborg by: Efterårsfest for de ældre på **Flensborghus**. Kl. 14.30
SSF – Det Humanitære Udvalg: Senior-folkedans med Inger Marie Christensen på **Dansk Centralbibliotek** kl. 14.30
SSF: Det Kgl. Teater opfører "Fodbold, fodbold, fodbold" på **Stadttheater Flensborg** kl. 19.30
SSF Frederiksberg: Torsdagsklubben, **Slesvighus**, kl. 15
- 11. SSF Egernførde: Efterårstombola i **Jes Kruse Skolens hal** kl. 19:30
SSF Nybjerg: Spilleaften kl. 19
- 12. SSF: SSF Landsmøde i **Husumhus**, Husum kl. 9:00
- 13. SSF Ravnkær: Julebasar, **Forsamlingshuset** kl. 11-17
RETTELSE: Gudstjenesten er flyttet fra Vanderup til Tarp Kirke kl. 10 14.
AFLYST, SSF Holtenå: Den store bagedyst kl. 15.00 er desværre aflyst.
- 15. **Store Vi Kvindeforening:** Pakke adventsgaver i skolens forhal kl. 19.30
SSF Skovlund- Valsbøl Ældreklubben: For advent med spil og sang
SSF Sct. Jørgen/Mørvig: Lottoaften på **Jens Jessen Skolen**, Mürwiker Str. 155a, Flensborg kl. 19.30
SSF Bøglund: Spilleeftermiddag
Midtangel Seniorklub: Kaffe bord m. musikalsk underholdning m. Hans Jakob i **Foreningslokalet Satrup**, kl. 15
Skovby Seniorklub: Hyggeeftermiddag med dekorationer kl. 14.30
SSF Slesvig og SSF Frederiksberg: Jubilarkaffe i **Slesvighus** kl. 15
Flensborg Bibliotek: Livestream: Fagre nye genetiske verden, Aarhus Universitet, kl. 18.55
SSF Sct. Jørgen/Mørvig: Lottoaften kl. 19.30 på **Jens Jessen Skolen**
- 16. SSF – Det Humanitære Udvalg: Foredrag med Jørgen Møllekær om "Flensborg Avis i lyst og nød gennem 150 år" på **Flensborghus** kl. 14.30
SSF Slesvig Seniorklub/ **Menighedsplejen** "Med kameraet gennem Slesvig" i Ansgarsalen kl. 14.30
SSF Moldened: Klippe- klistre kl. 19
Borgerforeningen: Sangforedrag med Ricco Victor kl. 19 på Restaurant Borgerforeningen
- 17. SSF: Teatret Møllen opfører "Et juleeventyr" på **Flensborghus** kl. 19.30
SSF-distrikt **Gettorf:** Banko i DRK-Haus kl. 19
Harreslev Kvindeforening: Hyggeaften i **kirkens konfirmandstue**, kl. 19
Klubben Hjemly, Nerongsalleg 27 a:
Klubeftermiddag med Bingo klokken 14.30
Gæster er velkommen. Pris 8,00 euro

MORGENSANG

SSF Flensborg By inviterer til fællessang på Dansk

Efter det første morgensangsarrangement fornyeligt var der hurtig enighed om, at det er noget man skal fortsætte med. Det var simpelthen så dejligt at starte weekenden med munter sang og lidt klaverspil. Lørdag, den 26. november 2022, kl. 9.00, sker det så igen. Kom og vær med til muntre vers fra den danske sangskat. Der bydes på morgenboller,

lidt frugt og kaffe. Det vil glæde SSF Flensborg By at byde alle velkommen på Trappen i udlånet af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. Norderstr. 59, 24939 Flensborg. Af praktiske hensyn bedes om tilmelding til bysekretariatet i Flensborg. Skriv til flby@syfo.de eller ring på 0461 14408 125/126/127.

LOTTOAFTEN

Præmier venter i Mørvig

Sct. Jørgen/Mørvig holder "Lottoaften" tirsdag den 15.11.2022 kl. 19.30 i idrætshallen på Jens Jessen Skolen i Flensborg. Der venter mange flotte præmier. Tilmelding til Wilma Nissen, tlf. 0461 36614.

RETTELSE

Tarp Kirke

Gudstjenesten d. 13.11 er flyttet fra Vanderup til Tarp kirke kl. 10.00 og det er ved Ulla Skou.

EJDERHUSET

Foredrag til seniorer

SSF Rendsborg by og Margret Mannes m.fl. inviterer til 60+ frokost i Ejderhuset onsdag, den 23. november kl. 12.00. Frokosten byder blandt andet på et besøg fra Dansk Sundhedstjeneste, der kommer og fortæller om hjemmeplejen. SSF Rendsborg by beder om tilmelding senest 18. november hos: Margret Mannes på telefon 0174 9316033.

GUDSTJENESTER

22. s. e. trin, søndag den 13. november 2022, Matt. 18, 1-14

Aventoft Menighedshus	10	Hansen
Egernførde		se Rendsborg
FL Ansgar Kirke	10	Böll
FL Helligåndskirken	10	Knudsen
		OBS der henvises til Mgh. lokaler Stuhlsalleg 17
FL Sct. Hans	10	Strelow
FL Sct. Jørgen		se Sct. Hans
Garding	10	Hammer
Harreslev	11:30	Böll
Lyksborg Auferstehungskirche	11	dansk / tysk
Rendsborg	14:30	Brask kredsens efterårsmøde
Slv. Ansgar		se Rendsborg
Store Vi	14	Skou
Sønder Brarup	10	Mogensen
Tarp	10	Skou
Vesterland		aflyst

Onsdag den 16. nov. 2022

Hatsted	19	Heide-Jørgensen
---------	----	-----------------

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

KRIMI

Film, hygge og kage i Sydtønder

En filmeftermiddag i fællesskab indebærer en masse hygge og fællesskab. (Fotos:Privat)

Efter filmen var der lagt op til sønderjysk kaffebord.

Lattermusklerne blev flittigt brugt, da SSF i Agtrup holdt filmeftermiddag i forsamlingshuset. Filmen »Kroen ved Vidåen» levede op til forventningerne, alle tilskuere var begejstrede over en film med til dels lokale skuespillere og de fem sprog, der tales på

egnen. Og ironien i krimien faldt i god jord og gjorde sit for lattermusklerne. Filmeftermiddagen startede med sønderjysk kaffebord, der ligeledes faldt i god jord hos et kageglad publikum.

MEDBORGERHUSET

Chris Grey & The BlueSpand hitter på nettet. Nu kommer de til Egernførde. (Foto:Chris Grey & The Bluespand)

Chris Grey & The BlueSpand spiller i Egernførde

Mammas Mammalaid er et kæmpe hit fra Chris Grey & The BlueSpand. Det blev set og hørt mere end 2,5 millioner gange på Facebook og tæt på 300.000 gange på YouTube. Fredag den 18. november præsenterer SSF og SdU bandet i Medborgerhuset i Egernførde. Opskriften er simpel! Man tager en stor spand (gerne blå), fylder den med lige dele funk, soul og rock og rører inderligt rundt i den med fast hånd, drysser med lidt blues og topper af med et glimt i øjet. Bages i et varmt

øvelokale ved cirka 20 grader (celsius) i 7 år, og så har man: Chris Grey & The BlueSpand. Bandet udgav deres nye album "Funk Themall" den 26. maj 2022! Siden hittede Chris Grey & The BlueSpand på nettet. Deres små akustiske livevideoer har ramt plet i mange menneskers hjerter. Dels på grund af deres ærlighed, og dels på grund af bandets evne til at få noget simpelt til at lyde godt og svinge som ind i h.....! Chris Grey & The BlueSpand består af Chris Grey, lead vocal/guitar, Kas-

per Lauersen, bass/vocal, og Lars von TrommenStick, drums/vocal/keys'n'samples. De spiller i Medborgerhuset i Egernførde fredag, den 18. november, klokken 20:00. Koncerten præsenteres af Sydslesvigsk Forening (SSF) og Sydslesvigsk danske Ungdomsforening (SdU). Billetter: ssf-billetten.de, +49 461 14408 125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7 FL, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39 FL og ved indgangen.

EBENEZER SCROOGE

Charles Dickens verdenskendte juleeventyr vises i Flensborg

Teatret Møllens version af Charles Dickens juleeventyr er en intim og intens oplevelse – helt i Charles Dickens ånd. Stykket vises på Flensborghus torsdag den 17. november klokken 19.30.

Ole Sørensen er Ebenezer Scrooge i Teatret Møllens "Et juleeventyr". Det er Charles Dickens verdensberømte historie om den sure, gamle gnier, der kun lever for at tjene penge, og som hader julen for et godt ord. Hr. Scrooge bliver dog tvunget til at revurdere sit liv og sine valg i tilværelsen, da han natten til den 25. december pludselig står overfor et skæbnesvangert møde. I Teatret Møllens version bliver

staffagen barberet væk. Helt i romanens ånd bliver "Et juleeventyr" til en intim oplevelse, hvor tilskuere kommer ind under huden på Ebenezer Scrooge og dykker ned i forretningsmandens slørede livshistorie. Det bliver en eftertænkning og tankevækkende juleforestilling for hele familien. Teatret Møllens "Et juleeventyr" præsenteres af SSF, stykket vises torsdag, den 17.11.22, klokken 19:30 på Flensborghus i Flensborg. Billetter: ssf-billetten.de, +49 461 14408 125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7 FL, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39 FL og ved indgangen.

Et juleeventyr (Foto: Teatret Møllen)

DKS

Præsteindsættelse på Ejdersted

Søndag den 6. november blev den nye præst i Ejdersted pastorat, Hans Eiler Hammer, indsat ved en festgudstjeneste i en fyldt kirkesal på Uffe-Skolen i Tønning. Indsættelsen blev foretaget af sydslesvigprovst Hasse Neldeberg Jørgensen. Hans Eiler Hammer er født og opvokset på Færøerne, præsteuddannet i Norge og har haft embeder på Færøerne, i Norge og de seneste seks år på Sjælland. Provsten ønskede ham varmt velkommen og ønskede menigheden tillykke med at de får en præst, der bringer en bred og solid erfaring med sig. Ved indsættelsen deltog også præster fra både DKS-menigheder og to kolleger, der er præster i Danmark. De to, Marna Egholm, Bov og Joan Arnbjanordóttir, stammer også fra Færøerne. Menigheden fik en helt særlig oplevelse undervejs i gudstjenesten. Hans Eiler Hammers søn, Hans Martin Hammer, er uddannet sanger og efter prædikenen sang han versene i "Lover den Herre" skiftevis på fire sprog: dansk, tysk, færøsk og norsk. Folk var både bevægede og begejstrede og kvitterede med klapsalver. Efter gudstjenesten indbød menighedsrådet til kaffebord, hvor der blev budt på et fristende udbud af hjemmebag. Hans Eiler Hammer og hans hustru,

De mange deltagende præster i indsættelsen d. 6. nov.: fra venstre Marna Egholm, Bov, Joan Arnbjanordóttir, Holbøl, Cecilie Brask, Rendsborg, provst Hasse Neldeberg Jørgensen, Hans Eiler Hammer, Ejdersted, tidl. provst Viggo Jacobsen, Henriette Heide-Jørgensen, Husum-Frederiksstad og Margrethe Berg, Slesvig. (Foto: Privat)

Linda, flyttede ved månedens begyndelse ind i den smukke, nyrenoverede præstebolig i Herrengården i Tøn-

ning. Linda Hammer, der er uddannet pædagog, har fået stilling i Drage Bornehave.

Hans Eiler Hammer og sønnen, Hans Martin Hammer, i færøsk dragt. (Foto: Privat)

ALSANG

Novemberhygge i Borgerforeningen

Onsdag 16. november kl. 19 indbyder Borgerforeningen til grønlangkåls-spising med spændende foredrag: Ricco Victor, som i Danmark har været aktiv både med »Spil Dansk« og »Alsang« initiativet, kommer på besøg og vil fortælle om den nye højskolesangbog, og alle får mulighed for at synge med på en række nye og gamle danske sange, og der er endda 2 pianister på plads til aftenen. Der bydes på klassisk grønlangkål, som man kan få for 16,50 euro inkl. kaffe derefter, og der er som altid adgang for nysgerrige, der måske gerne vil være medlem eller opleve foreningen. Tilmelding sker direkte til Restaurant Borgerforeningen på telefon 0461 23385.

Ricco Victor holder sangforedrag i Borgerforeningen. (Foto: Borgerforeningen)

BØGER

Lyspiger, oplæsning og biblioteket anbefaler

Traditionen tro besøger Duborg-Skolens Lyspiger biblioteket lige før adventstiden. Det plejer at være smukt og stemningsfuldt, når de synger på biblioteket i skumringen. Det sker torsdag, d. 24. november kl. 16.

Bibliotekar Lene Lund præsenterer

nye gode romaner, og tidligere bibliotekar Lilli Bruhn læser en kort, finurlig fortælling af Storm P. om en usædvanlig juleaften. Der er fri entré, men biblioteket beder om tilmelding (dcb@dcbib.dk).

LIVESTREAM

Foredrag fra Aarhus Universitet

I november livestreames to foredrag fra Aarhus Universitet på Flensborg Bibliotek. Man kan få udbytte af foredragene uanset de faglige forudsætninger.

Tirsdag d. 15. november kl. 18.55 er der foredrag ved professor i genterapi og personlig medicin Jacob Giehm Mikkelsen, Institut for Biomedicin, Aarhus Universitet:

Fagre nye genetiske verden

Det molekylære værktøj CRISPR har vist sig at være nøglen til at redigere livets kode, genomet. En revolution i genetisk forskning med uanede muligheder, hvilket afføder væsentlige etiske diskussioner. Tag med på rejse i den fagre nye genetiske verden.

Tirsdag d. 22. november kl. 18.55 er der så foredrag ved professorerne i datalogi Kasper Green Larsen og Kaj Grønbaek, Institut for Datalogi, Aarhus Universitet:

Datalogien i din lomme

I smartphonen i lommen og den bær-

Foredraget om datalogi giver blandt andet svar på, hvordan man forsker på området. (Foto: Aarhus Universitet)

bare computer ligger resultaterne af mange års datalogisk forskning. Men hvordan forsker man i datalogi? Hør om teknologiens udvikling og forskningen i blandt andet data, algoritmer og brugergrænseflader, der gavner alle.

Der er fri entré, men biblioteket be-

der om tilmelding (dcb@dcbib.dk). Foredraget livestreames fra Aarhus Universitet og arrangeres af Faculty of Natural Sciences, Aarhus Universitet og udbydes sammen med Carlsbergfondet.

Bibliotekar Lene Lund præsenterer nye gode romaner (Foto: DCBIB)

SENIORRÅD

En lidt vemodig afsked

Efter årtiers godt og tillidsfuldt samarbejde med de flensborgske seniorråd (Seniorenbeiräte) mødtes det aktuelle seniorråd og Heidi Lyck, rådets afgående medarbejder på Flensborg rådhus, en sidste gang den 27. oktober til et lidt vemodigt fælles arbejds-møde.

Lyck gik – og er altså nu – på pension fra en central position i social- og ældreplanlægningen (Stabstelle Sozialplanung Schwerpunkt Ältere) i fagområdet Soziales und Gesundheit på Flensborg rådhus. Seniorrådets formand Bernd Wittke takkede Heidi Lyck for udvist venlig-

hed, åbenhed, kompetence, imødekommenhed, engagement og tålmodighed i samarbejdet. Heidi Lyck replicerede med en tak for stedse respektfuldt samarbejde og utallige behagelige timer sammen med de ni seniorråds-medlemmer. Hendes efterfølger tiltræder i det nye år.

I Seniorrådet er SSF Flensborg By repræsenteret med to medlemmer – men valgt af alle flensborgere over 60 år: Ami Jessen og Bernd Engelbrecht. Seniorrådets valgperiode er fem år. Det vælges parallelt med kommunalvalget, altså i maj næste år.

Flensborg Seniorråd med afgående Heidi Lyck for bordenden. (Foto: Privat)

Heidi Lyck og seniorrådets kasserer Claus Möller. (Foto: Privat)

UDFLUGT

Tag med til julemarked

Sct. Jørgen/Mørvig inviterer til adventsudflugt lørdag, den 26.11.2022. Afgang fra Jens Jessen Skolen kl. 9.30. Turen går til Bogense, til Fyns ældste kro, Erik Menveds Kro, hvor der serveres Fynsk Æggekage til frokost. Derefter fortsætter turen til julemarked på Harridslevgaard.

Pris inkl. mad og 1 vand/øl er 30,00 € for medlemmer og 45,00 € for gæster. Tilmelding til Wilma Nissen, tlf. 0461 36614 senest den 19.11.2022.

JULEFROKOST

Kom i julestemning i Det danske Hus

SSF Sporskifte inviterer til julefrokost fredag, den 2. december 2022 kl. 18.30 i Det danske Hus. Der bydes på herlig julemad, hygge, fællessang og julebanko. Entré 15 € pr. person inkl. 1 snaps til silden.

Der bedes om tilmelding til Thomas Hougesen, senest mandag, den 28. november på mail: kjaer-mbu@online.de eller tlf. 0151 67506782

KURSUS

Nye skuespillere til Det lille Teater

Søndag den 6. november holdt Det Lille Teater et dramakursus, som var gratis og frit at deltage i. Der var 10 tilmeldte og deltagerne havde en inspirerende, sjov og hyggelig eftermiddag i teatrets lokaler. Teaterinstruktør Kristian Hald var kursusleder og han har stor erfaring i den slags kurser. Han er uddannet dramaturg og præsenterede de medvirkende for spændende øvelser. Undervejs var der et lille traktement og i pauserne

gik snakken ivrig. Det var tydeligt at der var en god stemning og kursisterne var tændte på at optræde og lære. Kurset var en optakt til teatrets næste større forestilling: "stumper og stykker". Der må have været stor tilfredshed med dagens prøvelser for alle, undtagen én, deltagerne meldte sig efterfølgende til at være med i forestillingen. Måske er en stor stjerne på teatrets firmament blevet tændt?

Kurset på Det Lille Teater var godt besøgt. (Foto: Privat)

Dramakurset betød også, at man skulle prøve kræfter med nye øvelser. (Foto: Privat)

VINTERSÆSON

Arbejdslørdag i Flensborg Roklub

I weekenden fik Flensborg Roklubs kajaker en kærlig hånd. Omkring 20 klubmedlemmer – i alle aldersgrupper – var mødt op til en hyggelig arbejdslørdag, og nøj, hvor det pynkede.

Nu er kajakerne klar til første sikkerheds træning i Campusbad, som finder sted den 18. november. For Flensborg Roklub er bestemt ikke gået i vinterhi. Der venter medlemmerne et spændende vinterprogram indtil klubfanen atter kommer op i standen. Klubben orienterer herom på dens Facebook-side:

Klubbens kajaker inspiceres – for at sikre, at de er i forsvarlig stand.

Omkring 20 klubmedlemmer deltog, da Flensborg Roklub i weekenden gav kajakerne en kærlig hånd. (Fotos: Flensborg Roklub)

GEVINST

Lottoaften med hygge og lækker mad

SSF Husum og omegn holdt medlemsjulelotto fredag den 4. november. Denne gang sammen med Børne- og Ungehuset Husum (SdU). Bordene blev pyntet op til jul med LED-lys, grangrene, chokolade og frugt. Omkring 100 medlemmer var på den måde samlet til en hyggelig aften. Forinden, om torsdagen, lavede klubben flittigt den traditionelle roemos, der serveres med hamburgerryg og kålpølser. Maden blev solgt af de unge i pausen. De solgte også flittigt sodavand, saft og vand, mens andre medhjælpere solgte øl og vin. Donationsfrøen stod til rådighed for kaffe. Aftenen bød på et varieret udvalg af præmier: kødpakker, gavekort, julepynt, multimediaartikler, spil, værktøj og husholdningsartikler. Indimellem blev der trukket bordnumre, så alle ved et bord vandt i fællesskab. Derudover blev der spillet runder, hvor spillerne spillede på en række, indtil sidste adventskalender og de rød-hvid sukkerstokke havde skiftet hænder. Der var også to hovedpræmier: en værktøjskasse med 155 dele og en juletræskupon.

Aftenens indtægter gik til mindretallets børn og unge i omegnen, så de har lidt tilskud til deres næste ture. Alt i alt bød lottoaftenen på alt, hvad der hører til. Lækker mad, gode gevinster, fællesskab, snak, grin og gode formål – og deltagere fra tre generati-

Altid en gevinst – lottoaftner byder på noget for store og små. (Foto: Privat)

oner i aldersgruppen mellem 10 og 90 år. Prikken over 'i'et kom til sidst, da alle hjalp til med at rydde borde, feje gulvet og vaske op. For SSF Husum og

omegn stod det efter arrangementet klart, at samarbejdet med Børne- og Ungehuset giver god mening og skal gentages.

JULEBASAR

Reserver en stand i Læk

SSF Læk og Læk Ungdomsforening Arrangerer en Julebasar i Sportshallen på Læk Danske Skole Lørdag d. 19.11.22 kl. 11:00
Vedr. Salgs Stand. Kontakt via: l-uf@outlook.de til Peter Martens

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Claudia Jans

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

UDFLUGT

Julen starter i Tønder

Lørdag var 30 personer fra SSFs distrikt Frederiksstad på udflygt til Tønder, for at se julemanden flyve over taget. Det blev til en vellykket og hyggelig tur for både store og små, der bød på masser af julehygge. Det betød blandt andet kaffe og kage hos guldbageren, gløgg på torvet, indkøb i det gamle apotek og en snak med de mange julemandsfamilier, der kom forbi.

Og vejret var med distriktet. Under busturen regnede det, hvilket førte til flotte nogle flotte regnbuer, som kunne nydes indendørs. Men under opholdet kom der kun nogle få skyer på himlen.

Dermed er distriktet ved at være stemt ind til næste julearrangement – julebasar i Paludanushuset i Frederiksstad. Den holdes den 25.11.2022 i forbindelse med byens "Grachtenweihnacht".

SSF Frederiksstad tog til Tønder for at varme op til den kommende juletid. En vellykket tur for små som store. (Foto: Privat)

ASTRIDS SOMRE

En sydslesvigsk fortælling om en pige i tresserne

Mange havde trodset regnen og mørket og var kørt til Mikkelsberg søndag eftermiddag for at høre Annegret Friedrichsen fortælle om sin roman »Astrids somre«. Arrangementet foregik i den røde stue, hvor man for tiden kan se Maja Lisa Engelhardts »Naxosbilleder«. Friedrichsen læste passager op fra bogen om, hvordan den sydslesvigsk pige Astrid oplevede Danmark i tresserne. Mellem oplæsningerne hørte publikum om bogens tilblivelse og de overvejelser Friedrichsen har gjort sig i forhold til at formidle den sydslesvigsk erfaring af at være dansk i Tyskland og opleves som tysk i Danmark. Efter pausen, hvor Mikkelsbergs Venner stod for kaffe og kagebord, var der tid til spørgsmål. Flere bidrog til en livlig diskussion med egne feriebarnerfaringer og oplevelser i den nære efterkrigstid.

Der blev lyttet til Annegret Friedrichsens fortælling. (Foto: Mikkelsberg)

Tillykke, kære Wilma

Den 8. november rundede en af vores trofaste ildsjæle i SSF Flensborg By et skarpt hjørne. Wilma Nissen fyldte 80 år, og det alene er jo næsten ikke til at tro. For hun ligner fuldstændig sig selv og føler sig stadig frisk nok til hendes frivillige hverv i SSF. På fødselsdagen var døren åben hjemme i den hyggelige lejlighed i Mørvig og mange smuttede forbi for at give hende en ordentlig krammer sammen med de bedste ønsker for det nye årti, hun nu er startet på. Wilma og hendes rare husbond Günter har deres virke i Sct.Jørgen-Mørvig distriktet og dette allerede over årtier. Men ikke kun det kulturelle og folkelige arbejde i SSF har deres bevågenhed. Wilma har været utrolig aktiv i by-

rådsarbejdet for SSW og har her energisk, med det rette gåpåmod skabt resultater. Jubilaren var helt overvældet over de mange hilsener, der kom i form af gaver, blomster og søde kort. Sammen med døtrene, svigersøn og børnebørn tilbragte hun glade stunder. Alligevel drog Wilma om aftenen til en helt anden lidenskab, som betyder rigtig meget for hende. Hun er nemlig skuespiller i den plattyske teatergruppe "Lütte kummedie", og netop på fødselsdagsaftenen stod hun på scenen for at spille. Hun havde dog en lille overraskelse med til både teaterfolket og gæsterne.

Wilma Nissen fyldte 80 år, hvilket ikke stopper hende i at tage en svingom – som da SSW forleden opnåede et flot resultat ved landdagsvalget. (Foto: SSF)

UDFLUGT

Besøg Heksemuseet i Ribe med SSF

Søndag den 4. december byder SSF Husum Amt på et besøg på Heksemuseet i Ribe. Tidligere fik mange – navnlig kvinder – skyld for at være i forbund med djævelen, som havde sat dem i stand til at forhekse folk og fæ, så de blev syge og sære. Kvindene tilstod ofte, efter at have været underkastet hård tortur, og blev derefter brændt på bålet. Mellem 1540 og 1693 blev 1000 mennesker i Danmark henrettet for hekseri. Deres historie fortæller Heksemuseet i Ribe. Ved ankomsten får gruppen en kort introduktion til udstillingen og har derefter tid til at se den på egen hånd. På hjemvejen gøres der holdt i Tønder, hvor Hostrups Hotel serverer klassisk dansk smørrebrød for de voksne og polser og pommes frites for

børnene. Derefter er der en times tid til at se på Tønders juleudsmykning, inden gruppen klokken 15 kører sydpå igen. Der køres fra Großer Garten (07:30), Uffe-Skolen (07:30), Husumhus (08:00), Hatsted – slagteren (08:15), og Bredsted Banegård (08:30). Hjemkomst til Bredsted klokken 16, til Tønning eller Frederiksstad klokken 17. Tilmelding senest torsdag den 24. november på husum@syfo.de eller telefon 04841 2612 (8-12). Tilmelding er først gyldig, når betaling – 16 euro for voksne, 8 for børn – er indbetalt på IBAN DE88217625500004011945

Museet fortæller om de mørke år, hvor man brændte folk på bålet, hvis de var mistænkt for hekseri. (Foto: Gitte Lindeborg)

VIDÅEN

Hyggeeftermiddag med film

SSF Tarp/Jerrishøj Distrikt og Tarp Danske Kirke inviterer til hyggeeftermiddag på Trene-Skolen i Tarp. Det foregår tirsdag den 22. november 2022, kl. 15.00.

Foruden hyggeligt samvær, byder eftermiddagen på filmen "Kroen ved Vidåen". Alle er velkomne. Der serveres kaffe og kage.

Kroen ved Vidåen (Foto: privat)

MØDE

SSF holder hovedstyrelsesmøde på A.P. Møller Skolen den 21. november. (Foto: arkiv, SSF)

SSF Hovedstyrelsesmøde i Slesvig

SSF indkalder til møde i hovedstyrelsen, der holdes mandag den 21. november 2022 kl. 18.30 på A.P. Møller Skolen i Slesvig. På dagsordenen står følgende punkter:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jf. vedtægternes § 12, stk. 8
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtig-

- hed § 4 stk. 4
3. Valg af dirigent
4. Godkendelse af protokollen fra den 13. september 2022
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning
7. Beretninger:

8. Danevirke Museum
9. Humanitært Udvalg
10. Billedsamlingsudvalget
11. Amtskonsulenternes indberetning
12. Evt.
13. Lukket møde

KONCERT

Spil dansk lyste op i Frederiksstad

I strålende sol stod næsten 200 veloplagte børn fra de danske skoler i Bredsted, Husum, Tønning og Frederiksstad på torvet i Frederiksstad og sang danske sange. Alle sangene var skrevet af Mie Brunberg, som også ledede koncerten. Forinden havde børnene øvet intenst – både på de enkelte skoler og en enkelt gang sammen. Mens de holdt generalprøve, gik andre og skulede nervøst op mod himlen, for det vekslede hele tiden mellem regn og tørvej. Der var løfte om at kunne bruge Sankt Christophus kirke, hvis det kneb, men ønsket var at gøre det udendørs. Klokken 09:50 besluttede lydmanden sig for at vove pelsen, og så brød

solen frem og skinnede som på en sommerdag. Syv sange stred børnene og Mie sig igennem, og ved koncertens afslutning kom byens borgmester, Christiane Müller von Lübcke til mikrofonen og takkede dem for koncerten.

Da koncerten begyndte, brød solen igennem. (Foto: SSF)

VERDEN SARV

Ny bog om Danevirke som nationalt symbol

Lars Erik Bethge

DANEVIRKE

NATIONALISME, NAZISME
OG DANSK-TYSK FORSONING

Bogens forside viser pansergraven fra 1944, som forvoldte betydelig skade og bekymrede både danske og tyske arkæologer. (Foto: Danevirke Museum)

En ny bog om Danevirke viser, hvordan det historiske danske grænseanlæg har været brugt af både Danmark og Tyskland i en kamp om Sønderjyllands historie. Bogen "Danevirke – Nationalisme, nazisme og dansk-tysk forsoning" er skrevet af Lars Erik Bethge og fortæller historien om, hvordan Danevirke startede som nationalt symbol omkring år 1800 og endte med at være fælles dansk-tysk kulturarv og UNESCO-verdensarv i

dag. I mellemtiden nåede det at være dansk bastion, slagmark, nationalt symbol, genstand for nazistisk propaganda, tysk forsvarsanlæg og dansk-tysk konfliktemne på højeste plan. Lars Erik Bethge, som er leder af Danevirke Museum, påpeger, at fortidsminderne i det dansk-tyske grænseland har spillet en central rolle, da området i 1800-tallet skulle finde ud af, om det nu var dansk eller tysk. "Danevirke har lige siden middelal-

deren været et vartegn på Danmarks afgrænsning overfor tyskerne, og i 1800-tallet blev det til det største symbol på danskernes nationale identitet. Men skæbnens ironi ville, at det sydlige Skandinavien samtidig blev udråbt til arnested for den tyske kultur. Tyskerne var på jagt efter en fælles national identitet, som de ville finde i forhistorien, og de kastede af alle steder deres kærlighed på området omkring Danevirke. Således opstod der en konkurrence om regionens fortid og dens kulturarv." Denne konflikt blev blot skærpet af, at Slesvig-Holsten få år efter krigen

I bogen fortælles historien om, hvordan vikingetidens runesten og de eneste jernalderfund fra moser i Thorsberg og Nydam måtte evakueres under dramatiske omstændigheder under krigen. (Foto: Søren Telling/Archiv Joachim Reichstein)

i 1864 blev en del af det tyske kongerige Preussen, påpeger Bethge. "Konflikten om oldtiden er et utroligt spændende kapitel i begge landes historie. Efter 1864, blev alle tricks taget i brug, for at oldsager ikke faldt i modpartens hænder. De fik en ny national historie eller blev skjult og bortført. Det var så ikke lige muligt med et 30 km langt voldanlæg, men det kunne bruges som symbol. For danskerne viste det, hvor grænsen efter deres overbevisning burde ligge, og i Tyskland blev Danevirke især under nazidiktaturet omfortolket til en germansk kulturarv."

Den nye bog dykker også ned i et kapitel i Danevirkes historie, der hidtil kun har været behandlet sporadisk. Krigen i 1864 var sidste gang, at Danevirke blev brugt som dansk forsvarsanlæg. Men under Anden Verdenskrig blev det faktisk reaktiveret af den tyske værnemagt. Der blev gravet en flere kilometer lang grav umiddelbart foran det historiske anlæg, som skulle forhindre en invasion via Danmark. Projektet, som involverede mange tusinde mennesker, der til dels blev tvunget til at arbejde på forsvarsstillinger, har forvoldt betydelig skade på fortidsminderne. I bogen gives der bl.a. for første gang et bud på, hvor denne pansergrav har ligget. Netop dette tyske stillingsarbejde har også været grundlag for en moderne dansk legende omkring Danevirke, som Lars Erik Bethge på baggrund af sin research mener, at man bør afli-

ve helt og holdent. "I årtierne efter Anden Verdenskrig er Søren Telling af nationale kredse i Danmark blevet beundret som helt, fordi han påstod selv at have reddet Danevirke fra total ødelæggelse i 1944. Han er blevet kaldt "jarlen på Danevirke", "Danmarks vagthund" og mange andre ting. Men hans historie må i dag ses med store forbehold. Søren Telling har vitterligt medvirket praktisk i redningen af Slesvigs kulturarv fra jernalderen og vikingetiden, og der er også belæg for, at han har fungeret som en slags dansk-tysk dobbeltagent for arkæologien efter Anden Verdenskrig. Men Telling har også været en stridslysten person, som selv var årsag til mange konflikter, og en fantast, som fortalte vilde historier. Desuden har han blandt deltaget i den nazistiske tyske organisation SS-Ahnenerbes arkæologiske plyndrings-togter til Ukraine i 1943, hvor han frækt blev deklareret som repræsentant for dansk arkæologi. Det ville man på Nationalmuseet have frabedt sig. Så Søren Tellings biografi er utrolig spændende, men en national heltehistorie er den ikke."

Danevirke – Nationalisme, nazisme og dansk-tysk forsoning har 180 sider med mange illustrationer, der offentliggøres for første gang. Bogen udkommer i midten af november og kan bl.a. købes på Danevirke Museum og i museets onlineshop på www.danevirkemuseum.de. Den vil derudover blive tilbudt hos boghandlere i bl.a. Flensborg og hos andre museer i grænselandet.

Søren Telling (her med to ukrainske tvangsarbejdere) har medvirket til at redde områdets kulturarv under og efter krigen, men han var ikke den helt, han selv og andre så i ham. (Foto: Arkivet ved Dansk Centralbibliotek)

Arkæologiske fund fra Danevirke som denne økse blev smuglet over grænsen, fordi danske ikke ville overlade kulturarven til tyskerne. (Foto: Tim Riediger, Danevirke Museum)